

Statsminister Stefan Löfven

Stockholm 2016-11-02

Skrivelse om behovet av ett permanent kansli för Life Science-frågor i Regeringskansliet

LIF är branschföreningen för forskande läkemedelsföretag i Sverige, och representerar – tillsammans med associerade föreningen IML (Innovativa Mindre och medelstora Life Science-företag) – ca 90 företag. Läkemedelsföretagen i Sverige exporterade 2015 för 71 miljarder kronor, vilket genererade ett exportnetto om 37 miljarder kronor. Läkemedelsbranschen står därigenom för 6 procent av den svenska varuexporten, och är den näst största nettoexporterande branschen i Sverige.

LIF och IML vill med denna skrivelse påtala behovet av att det snarast inrättas ett särskilt och permanent kansli för Life Science-frågor i Regeringskansliet, och då förslagsvis centralt placerat i Statsrådsberedningen. Sakskalet för detta beskrivs nedan.

Regeringen genomför för närvarande omfattande insatser som syftar till att stärka Sverige som Life Science-nation. Dessa satsningar är något som läkemedelsbranschen stödjer fullt ut och som vi efterlyst under lång tid. Regeringen har angett färdriktningen via den långsiktiga målbilden att Sverige ska utvecklas till en världsledande nation inom Life Science-området, samt genom att peka på sektorns betydelse för hela samhället. Och det är otvetydigt att en stark Life Science-sektor bidrar positivt till hela Sveriges ekonomi, till utvecklingen av näringslivet, till skarpare forskning och innovation inom akademien och i företagen, samt till högre kvalitet inom hälso- och sjukvården och därmed till bättre hälsa i befolkningen.

Särskilt betydelsefullt har varit tillsättandet av en särskild Life Science-samordnare, Anders Lönnberg, och inrättandet av Expertrådet för Life Science som ska stödja samordnaren i hans arbete. De frågeställningar som måste adresseras för att skapa förutsättningar för att sektorn ska kunna växa spänner över olika politikområden som exempelvis berör näringsliv, skatter, forskning, teknik, hälso- och sjukvård och regionalpolitiska frågor. Det medför att samordnarens roll är mycket viktig såväl internt inom Regeringskansliet, som för att samordna övriga aktörer inom sektorn. Regeringens ambitioner inom området har förstärkts ytterligare genom att Life Science nu även utgör ett av Regeringens fem strategiska samverkansprogram.

Den statliga fokuseringen skickar sammantaget en betydande signal till hela sektorn såväl på hemmaplan som internationellt om att Sverige vill återta förlorad mark och växa inom Life Science, vilket har betydelse när företag ska fatta investeringsbeslut. Life Science har trots tidigare nedgångar inom klinisk forskning stor betydelse för hela ekonomin. Det är värt att notera att varje anställd inom läkemedelsbranschen varje år bidrar med tre miljoner

kronor till BNP, vilket är betydligt mer än inom andra näringsgrenar. Som nämnts inledningsvis är läkemedel också en betydande exportnäring för Sverige.

Goda erfarenheter från Storbritannien

LIF anser att Sverige i det fortsatta arbetet kan hämta inspiration från Storbritannien, Europas starkaste nation inom sektorn. Den brittiska regeringen har tagit fram en tioårig Life Science-strategi med en rad konkreta åtgärder för att ytterligare stärka sektorn och dess internationella konkurrenskraft. Man utnämnde även en särskild minister med ansvar för Life Science-frågorna. Men det som företrädare för Storbritannien själva för fram som den kanske enskilt viktigaste åtgärden var inrättandet av ett särskilt kansli tvärs över departementsgränserna, Office for Life Sciences. Genom ett särskilt kansli, med medarbetare från de olika berörda departementen, har Life Science-frågorna fått en naturlig hemvist i den brittiska regeringen. Olika perspektiv kan lättare vägas in när sakfrågor är under beredning, och konkreta åtgärder kan drivas framåt mer samordnat och med större kraft.

Utifrån de goda erfarenheter som gjorts i Storbritannien föreslår LIF att Statsministern snarast tar initiativ till ett permanent kansli eller en enhet för Life Science, centralt placerad i Statsrådsberedningen. Kansliet kan förslagsvis bemannas med personal från Närings-, Utbildnings- och Socialdepartementen och det bör ledas av Life Science-samordnaren. Ett tungt vägande skäl för att inrätta ett permanent kansli i Regeringskansliet är att Life Science-frågorna inte är av den arten att det är möjligt att göra punktinsatser under några år och sedan trappa ned på engagemanget. Om Sverige menar allvar med strävan att bli en världsledande nation inom denna sektor krävs framför allt långsiktighet. Liksom i den kommande forsknings- och innovationspropositionen, bör Regeringen vad gäller Life Science-frågorna inta åtminstone ett tioårsperspektiv.

Den framtida placeringen av EU:s läkemedelsmyndighet

Utöver de sakfrågor som i dag drivs framåt på ett mycket bra sätt av Regeringens Life Science-samordnare finns en aktuell och mycket viktig sakfråga, som naturligt skulle hanteras av ett Life Science-kansli: den framtida placeringen av EU:s läkemedelsmyndighet EMA. Som ett resultat av Storbritanniens kommande utträde ur EU måste EMA sannolikt omlokaliseras från London till ett annat medlemsland. LIF anser att Sverige skulle utgöra en mycket god framtida placering för EMA, och att frågan bör beredas skyndsamt och utifrån ett helhetsperspektiv.

LIF påpekade redan i februari i år att en av EU:s främsta myndigheter, EMA, i händelse av ett brittiskt nej i EU-omröstningen och därpå följande utträde skulle behöva omlokaliseras, och vi förde fram att Sverige skulle utgöra en mycket god ny hemvist för myndigheten. Detta ledde omedelbart till att ett antal andra länders branschorganisationer och regeringar aviserade intresse för att hysa EMA, och utspelen ökade ytterligare efter att Storbritanniens nej till EU var ett faktum. I dagsläget har en majoritet av EU:s medlemsländer uttalat ett intresse för att ta emot myndigheten. I ett flertal länder har betydande resurser anslagits för att bereda frågan och för att driva kampanj för att få myndigheten till det egna landet.

En slutsats LIF drar av detta stora intresse för EMA är att myndigheten är mycket viktig för respektive lands inhemska Life Science-sektor. EMA ses som en katalysator för tillväxt inom läkemedelssektorn, och myndigheten lockar även till sig andra investeringar. En an-

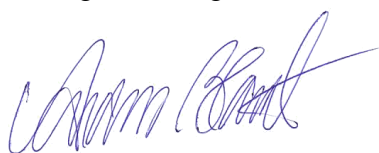
nan slutsats är att Sverige, för att vara en stark kandidat inför att beslut ska fattas av EU om ny lokalisering, måste ta fram ett heltäckande alternativ som adresserar frågan ur olika perspektiv och som lyfter fram de fördelar med att lokalisera EMA till Sverige som kan övertyga andra medlemsländer att stödja en placering av myndigheten här.

Statens roll viktig inom Life Science

För läkemedels-, medicinteknik- och bioteknikföretag, såväl i Sverige som internationellt, skulle inrättandet av ett permanent kansli för Life Science i Regeringskansliet utgöra en mycket positiv signal om att Sverige är berett att prioritera denna sektor för lång tid framöver. Det som särskiljer Life Science från många andra sektorer i samhället är att det statliga engagemanget och agerandet har stor betydelse när företagen ska fatta sina investeringsbeslut, både vad gäller produktion och forskning. Statens roll tillmäts helt enkelt en större tyngd i bedömningar av det samlade investeringsklimatet.

Sverige har redan i dag ett högt internationellt anseende inom Life Science i kraft av högt rankad akademisk forskning, framgångsrika företag och hälso- och sjukvård av hög kvalitet. Med ett särskilt kansli för Life Science finns bättre förutsättningar för att Sverige ska ta ytterligare kliv. Och en stark Life Science-sektor ger många positiva effekter i gengäld, som exempelvis fler högkvalificerade arbetstillfällen, högre exportintäkter och framför allt en friskare befolkning.

Vänliga hälsningar

Anders Blanck
Generalsekreterare

Kopia till:
Närings- och innovationsminister Mikael Damberg
Folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister Gabriel Wikström
Minister för högre utbildning och forskning Helene Hellmark Knutsson

